

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 4Pc/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119202256
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5119202256.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivetou Sýkorovou, v právnej veci navrhovateľky: S. T., O. T., L.. XX.XX.XXXX, J. Ž., B. XXXX/X, zastúpenej splnomocneným zástupcom: Mgr. Pavol Karman, advokát, so sídlom: Mariánske námestie 29/6, 010 01 Žilina, proti povinnému na výživné: W. G. T., L.. XX.XX.XXXX, J. D. XXXX/X, XXX XX Ž., o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, takto

rozhodol:

Povinný na výživné je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 300 eur mesačne vždy do 20. toho dňa v mesiaci vopred od 22.2.2019.

Zameškané výživné vo výške 3.075 eur za obdobie od 22.2.2019 do 31.12.2019 je povinný uhrádzať povinný na výživné v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok, až do zaplatenia celého dlhu s tým, že omeškanie povinného na výživného s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.02.2019 (informácia o doručovaní č.l. 18) domáhala, aby súd zaviazal povinného na výživné povinnosťou prispievať navrhovateľke mesačne sumou 300,- € titulom príspevku na výživu rozvedenej manželky vzhľadom na skutočnosť, že po rozvoze manželstva nie je schopná sama sa živiť.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že účastníci konania sú bývalými manželmi, pričom manželstvo bolo rozvedené rozsudkom OS Žilina v konaní sp. zn. 15P/96/2016, ktorý rozsudok čo do rozvodu nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 08.06.2018. Z manželstva pochádza jedno dieťa, L. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľke. Dcéra je ťažko zdravotne postihnutá s mierou funkčnej poruchy 100%, vyžaduje stály dohľad a pravidelnú medikáciu. Potrebuje pomoc a dohľad pri základných sociálnych aktivitách. Túto opateru jej zabezpečuje výlučne navrhovateľka, pretože otec o dcéru nejaví absolútne žiadny záujem. V rozvodovom konaní sa povinný na výživné vyjadril, že sa na zdravotný stav dcéry nemohol už ďalej pozerať a preto začal novú kapitolu svojho života.

3. V dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia dcéry, ktoré vyžaduje 24-hodinovú asistenciu, je vylúčené, aby sa navrhovateľka zamestnala. Jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 214,70 € mesačne a prídavky na dieťa vo výške 26,68 €.

4. Povinný na výživné je zamestnaný v spoločnosti Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a. s. Žilina s čistým mesačným príjmom 950-1200 €. Navrhovateľka si zo svojho príjmu 241,38 € (ktorý si nemá možnosť žiadnym spôsobom zvýšiť) musí pokryť nasledovné mesačné náklady, výdavky:

- mesačné podnájomné 230 €
 - zálohové platby za energie 90 €
 - strava 200 €
 - ošatenie 30 €
 - drogéria a hygienické potreby 40 €
 - sanita 20 €
 - telefón 30 €
 - zdravotné výdavky 15 €
- (spolu 655 € - pozn. súdu)
- plus náklady na prevádzku motorového vozidla 150 €, spočívajúce z nasledovných položiek (jedná o spriemerované výdavky): nákup PHM, zimných a letných pneumatík, prevádzkových náplní, filtrov, PZP a havarijné poistenie, čistenie vozidla 20 €

5. Zvýšené osobné výdavky navrhovateľky sú vyvolané zdravotným stavom dieťaťa, ktorý pôsobí aj na zdravotný stav navrhovateľky, na zvýšené nároky na jej hygienu a zvýšené opotrebenie jej ošatenia. Keďže mesačné výdavky navrhovateľky prevyšujú jej príjmy, neustále jej musia finančne vypomáhať rodičia a príbuzní, zvýšené výdavky musí pokrývať cestou rôznych pôžičiek od príbuzných. Navrhovateľka nevládni žiaden majetok väčšej hodnoty, žiadne nehnuteľnosti, býva v nájomnom byte.

6. Navrhovateľka vyzvala povinného na výživné prostredníctvom svojho právneho zástupcu na uzatvorenie dohody o platení príspevku na výživu rozvedeného manžela, k dohode medzi účastníkmi však nedošlo.

7. Rozhodnutím Centra právnej pomoci sp. zn.: CPP KaZA/30014/2018 zo dňa 14.11.2018 bol ustanovený navrhovateľke za právneho zástupcu advokát Mgr. Pavol Karman. Z tohto dôvodu žiada, aby jej bola v tomto konaní priznaná aj náhrada trov konania v rozsahu 100%.

8. Navrhovateľka pripojila k návrhu na začatie konania nasledovné listinné dôkazy, z ktorých súd zistil:

9. Z potvrdenia ÚPSVaR Žilina zo dňa 26.09.2018 o poberaní rodičovského príspevku (č.l. 4) za rok 2018 súd zistil, že v období od 01 - 09/2018 predstavoval rodičovský príspevok navrhovateľky sumu 214,70 € mesačne.

10. Z potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa za rok 2018 (č.l. 4 rub) súd zistil, že prídavok na dieťa v období od 01 - 09/2018 predstavoval 23,68 € mesačne.

11. Z lekárskej správy C.. V. C., ortopéda zo dňa 24.01.2018 (č.l. 6) súd zistil, že navrhovateľka je pravidelne v liečbe ortopéda pre dlhodobé ťažkosti, doma sa stará o choré dieťa.

12. Súd mal tvrdenie navrhovateľky o zdravotnom stave dcéry účastníkov konania - maloletej L. T., nar. XX.XX.XXXX, preukázané z nasledovných listinných dôkazov:

- z lekárskej správy MUDr. L. P. (fyziatria, balneol. a lieč. reh.) zo dňa 06.09.2017 (č.l. 5),

- z lekárskej správy MUDr. C. J., všeobecnej lekárky pre deti a dorast zo dňa 13.08.2007 (č.l. 5),

- z lekárskej správy Národného ústavu detských chorôb, neurologická ambulancia, Limbová 1, Bratislava (č.l. 7 spisu).

13. Z vyjadrenia obchodnej spoločnosti Neurino, s.r.o., Šamorín k potrebe rehabilitačných pobytov zo dňa 25.02.2018 (č.l. 8) súd zistil, že dcéra navrhovateľky maloletá L. T. navštevuje Poradensko-rehabilitačné centrum od novembra roku 2015, s frekvenciou raz mesačne na týždeň alebo dva, okrem období chorôb. Na pobytach absolvuje cvičenia a stimulačnú masáž, ktoré terapie sú nevyhnutné. Z pohľadu fyzioterapie je nevyhnutné udržiavať frekvenciu rehabilitačných pobytov ako prevenciu proti sekundárnym zmenám vyplývajúcim z diagnózy detská mozgová obrna.

14. Z komplexného posudku ÚPSVaR Žilina zo dňa 14.11.2018 (č.l. 14 spisu) sp.zn. ZA1/OPPNKTZPaPČ/SOC/2018/83814, PO 2067/2014, č.z. 2018/356319/KŠ súd zistil, že za účelom

rozhodnutia o kompenzácii ťažkého zdravotného postihnutia maloletej L. T., nar. XX.XX.XXXX dospel ÚPSVaR na základe vyhodnotenia miery funkčnej poruchy maloletej v rozsahu 100 % k záveru, že maloleť sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

15. Z potvrdenia o finančnej pomoci formou pôžičky zo dňa 15.01.2017 (č.l. 13 spisu) súd zistil, že podpísaný C. C. potvrdil na žiadosť dlžníka - netere S. T. poskytnutie finančnej pomoci formou zapožičania peňazí v úhrnnej sume 15.000,- € v troch samostatných čiastkach po 5.000,- €. Finančná pomoc bola neteri poskytnutá na dobu neurčitú v záujme preklenutia zložitej a ťažkej životnej situácie v súvislosti so zabezpečením dostupnosti zdravotnej a rehabilitačnej starostlivosti pre dieťa.

16. Z rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 15P/96/2016-287 zo dňa 15.03.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.06.2018 (č.l. 9), súd zistil, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené a maloleť bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platiť na maloleť výživné vo výške 400,- € mesačne k rukám matky.

17. Z odôvodnenia rozsudku súd zistil, že manželia uzavreli manželstvo dňa 23.06.2012, z manželstva pochádza jedno maloleté dieťa L. T., narodená XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/368/2015-114 zo dňa 11.01.2016 bola schválená rodičovská dohoda o úprave práv a povinností k mal. dieťaťu, na základe ktorej bola mal. L. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu mesačne sumou 300 eur, ktoré je povinný poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky. Manželka je na predĺženej rodičovskej dovolenke, pričom jej jediný príjem tvorí rodičovský príspevok vo výške 213,20 eur a prídavok na dieťa vo výške 23,68 eur. Iným príjmom matka nedisponuje. Sama zabezpečuje starostlivosť o zdravotne znevýhodnené mal. dieťa. Na pojednávaní matka uviedla, že dôvodom rozvrátenia vzťahov v rodine bolo najmä manželovo požívanie alkoholických nápojov vo zvýšenej miere. Čo sa týka zdravotného stavu maloletej, táto skutočne napreduje. Začala vidieť, pretáča sa a matka pevne verí, že do konca roka bude schopná aj sama sedieť a raz sa postaví aj na nohy. Vzhľadom k týmto pokrokom matka vidí zmysel v pokračovaní vo finančne, psychicky i fyzicky náročnej liečbe. Kolízny opatrovník sa pred súdom vyjadril, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné na maloleť v sume 400 eur mesačne.

18. Manžel je zamestnaný v spoločnosti Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. na pozícii odborný technický zamestnanec, s priemerným čistým mesačným príjmom 873,84 eur. Na pojednávaní manžel uviedol, že pozná zdravotný stav maloletej, avšak na tento sa už nemohol ďalej pozerieť, preto začal novú etapu života. Po ukončení spoločného bývania s manželkou býval rok u svojich rodičov a následne si našiel priateľku, s ktorou momentálne žije v spoločnej domácnosti. Z potvrdenia o pracovnom hodnotení podaného spoločnosťou Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. súd zistil, že manžel je zamestnancom spoločnosti od 14.10.2016, pričom jeho pracovný pomer je dohodnutý na dobu určitú, a to do 13.10.2018.

19. Z komplexného posudku o maloletej zo dňa 15.08.2017 vyplýva, že mal. L. je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, nakoľko miera funkčnej poruchy je u maloletej 90%. Je odkázaná na pomoc a opateru inej osoby, ktorú jej v plnej miere zabezpečuje matka. V oblasti mobility má maloleť výrazne zníženú pohybovú schopnosť, fyzickú výkonnosť a narušenú schopnosť orientácie, v dôsledku čoho je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a špeciálne upravený kočík vrátane príslušenstva. V oblasti komunikácie má narušenú schopnosť dorozumievania, ako následok poruchy zraku a sluchu, v dôsledku čoho potrebuje pomoc inej fyzickej osoby pri zabezpečovaní základných sociálnych potrieb, čo tak isto maloletej poskytuje matka. Z dôvodu vyššie uvedených zdravotných komplikácií maloletej má matka zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením bežnej osobnej hygieny maloletej, hygieny v domácnosti, ako aj so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Čo sa týka sebaobsluhy, maloleť tejto momentálne nie je schopná a jej stav si vyžaduje starostlivosť inej osoby, ktorú jej poskytuje matka.

20. Vo veci úpravy pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu na čas po rozvoze súd rozhodol tak, že toto zveril matke, nakoľko v jej starostlivosti neboli zistené nijaké nedostatky. Matka je z dôvodu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu maloletej, ktorá si vyžaduje 24-hodinovú opateru, na predĺženej materskej dovolenke a zabezpečuje kompletnú starostlivosť o maloleť. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného, súd, s poukazom na zistené skutočnosti, ako aj na citované zákonné ustanovenia, sa stotožnil s vyjadrením kolízneho opatrovníka, ktorý pred súdom uviedol, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné na maloleť vo výške 400 eur mesačne a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Pri určení výšky výživného súd vychádzal nielen zo schopností a možností otca ako povinného, ale aj z oprávnených potrieb maloletej ako oprávnenej, ktorá je v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia plne odkázaná na pomoc inej osoby. Nakoľko kompletnú starostlivosť o maloleť

zabezpečuje matka, ktorá sa v dôsledku toho nemôže zamestnať a zaobstarávanie každodenných potrieb maloletej si vyžaduje zvýšené výdavky, súd zaviazal otca primeraným výživným, pričom bolo preukázané, že otec inú vyživovaciu povinnosť nemá.

21. Súd po doručení návrhu na začatie konania na súd konal úkony na prípravu pojednávania. Povinnému na výživné bol návrh na začatie konania spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nemu, spolu s poučením procesných právach a povinnostiach účastníkov konania, doručený do vlastných rúk dňa 01.05.2019 (v zmysle informácie o doručovaní č.l. 29 spisu).

22. Súd vyzval povinného na výživné svojou výzvou zo dňa 14.06.2019 (č.l. 34 spisu), ktorá bola povinnému na výživné doručená dňa 30.06.2019 (v zmysle informácie o doručovaní č.l. 36 spisu), na predloženie v lehote 10 dní dokladov o príjmoch, vyživovacích povinnostiach, pravidelných platbách, prípadných zvýšených výdavkoch pri nepriaznivom zdravotnom stave, ako aj na oznámenie názvu a adresy zamestnávateľa povinného na výživné.

23. Povinný na výzvu súdu a ani na urgenciu zo dňa 13.11.2019 tejto výzvy (č.l. 41 spisu), ktorá mu bola taktiež doručená do vlastných rúk dňa 18.11.2019 (v zmysle informácie o doručovaní č.l. 46 spisu), nereagoval.

24. Súd vykonal vo veci dňa 13.12.2019 pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu navrhovateľky, listinnými dôkazmi pripojenými k návrhu na začatie konania, pripojeným spisom Okresného súdu Žilina sp.zn. 9P/214/2019 a zistil nasledovný skutkový stav:

25. Pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti navrhovateľky, riadne na pojednávaní zastúpenej jej právnym zástupcom, ako i v neprítomnosti povinného na výživné, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručené do vlastných rúk dňa 29.11.2019 (v zmysle informácie o doručovaní č.l. 44), keďže povinný na výživné sa na pojednávanie nedostavil, z neúčasti na pojednávaní sa neospravedlnil a ani nežiadal z dôležitých dôvodov o odročenie pojednávania.

26. Na pojednávaní bol oboznámený pre konanie sp. zn. 4Pc/6/2019 podstatný obsah pripojeného spisu sp. zn. 9P/214/2019, z ktorého súd zistil, že Krajský súd Žilina ako súd odvolací rozhodol rozsudkom sp. zn. 5CoP/64/2018 - 347 zo dňa 27.11.2018 tak, že zmenil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 15.3.2018 sp. zn. 15P/96/2016-287 o určenie výživného otca na maloletú dcéru na čas po rozvode, ktorým bolo určené výživné na maloletú dcéru na čas po rozvode vo výške 400 eur tak, že zaviazal povinného na výživné platiť na maloletú L. T., nar. X.X.XXXX na čas po rozvode výživné vo výške 300 eur mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode. V odôvodnení rozsudku v odseku 8 na str. 3 a 4 odvolací súd konštatoval, že všetky závažné skutočnosti týkajúce sa výdavkov na výživu maloletej zväzil a dospel k záveru, že v možnostiach a schopnostiach povinného je platiť výživné na zdravotne ťažko postihnutú maloletú dcéru na čas po rozvode vo výške 300 mesačne, a preto odvolací súd v odvolaní napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil.

27. Z pripojeného spisu sp. zn. 9P/214/2019 súd ďalej zistil, že aktuálne je vedené na návrh matky (č.l. 358) konanie o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, ktorý návrh bol súdu doručený 29.10.2019. Týmto návrhom sa matka domáha, aby bol otec maloletej zaviazaný povinnosťou platiť výživné maloletej L. T. vo výške 500 eur mesačne počnúc podaním návrhu, t.j. zvýšeným výživným o sumu 200 €.

28. Zo správy - potvrdenia spoločnosti SEVAK, a.s. zo dňa 25.11.2019 o príjme zamestnanca Ing. G. T. za obdobie od 11/2018 do 10/2019 (č.l. 410 pripojeného spisu) súd zistil, že čistá priemerná mzda za obdobie 11/2018 - 10/2019 bola vyčíslená zamestnávateľom povinného na výživné vo výške 1.479,09 eur.

29. Z potvrdenia ÚPSVaR Žilina o poberaní prídavku na dieťa za rok 2019 (č.l. 417 pripojeného spisu) súd zistil, že výška prídavku na dieťa predstavovala 24,34 eur mesačne.

30. Z potvrdenia ÚPSVaR Žilina o poberaní rodičovského príspevku za rok 2019 (č.l. 420 pripojeného spisu) súd zistil, že výška rodičovského príspevku navrhovateľky predstavovala 220,70 eur mesačne.

31. Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní zotrval na návrhu na začatie konania. Poukázal, že účastníci konania sú bývalými manželmi, z manželstva pochádza dieťa, ktoré je ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje 24-hodinovú asistenciu, v dôsledku čoho navrhovateľka nie je schopná sa samostatne živiť a nie je schopná nájsť si prácu. Čistý príjem otca rozhodne umožňuje podieľať sa na hradení tak výživného na maloleté dieťa, ktoré bolo predmetom samostatného konania, ale aj prispievať na výživu rozvedenej manželky v sume 300 eur mesačne. V zmysle ustálenej judikatúry takáto suma nemá slúžiť len na pokrytie samotnej vyživovacej povinnosti, ale aj na širšie výdavky, ktoré súvisia so sociálnym vyžitím a podobne. Suma, ktorú žiada navrhovateľka, nie je ani neprimeraná, je podrobne zdôvodnená a aj vzhľadom na postoj povinného v rámci tohto konania, ktorý zrejme nemá záujem o toto konanie a ani žiadnym spôsobom tvrdenia navrhovateľky nespochybnil v rámci možnosti, ktorú mal, je právny zástupca toho názoru, že je potrebné návrhu v celom rozsahu vyhovieť.

32. Navrhol, aby bol povinný na výživné zaviazaný platením výživného navrhovateľke sumou 300 eur mesačne do 20. toho dňa v mesiaci vopred, a to odo dňa podania návrhu na začatie konania, teda od 22.2.2019, ako vyplýva z informácie o doručovaní o dátume a čase doručenia (na č.l. 18 spisu).

33. Navrhol, aby súd vo veci na pojednávaní rozhodol, a to vzhľadom na pasivitu povinného na výživné, ktorý sa k návrhu na začatie konania ani nevyjadril. Poukázal na článok 5 bod 2 CMP.

34. Záonné ustanovenia:

Podľa ust. § 72 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (v texte aj len ako „ZoR“) rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa ust. § 72 ods. 2 ZoR ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa ust. § 72 ods. 3 ZoR príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu päť rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvoде manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru.

Podľa ust. § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 75 ods. 2 ZoR výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa článku 5 bodu 2 Civilného mimosporového poriadku (v texte aj len ako „CMP“) súd postupuje z úradnej povinnosti na základe zákona na účely prejednávania a rozhodnutia veci tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Podľa ust. § 156 CMP účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

35. Vzhľadom na takto zistený skutkový a právny stav súd dospel k záveru, že návrh na začatie konania je v celom rozsahu dôvodný a rozhodol o povinnosti povinného na výživné platiť navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 300,- € mesačne od 22.2.2019, splatný vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

36. Zameškané výživné za obdobie od 22.2.2019 do 31.12.2019 vo výške 3.075 eur súd zaviazal povinného na výživné zaplatiť navrhovateľke v splátkach vo výške 50,- € mesačne spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok, až do zaplatenia celého dlhu s tým, že omeškanie povinného na výživné s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

37. Pri posudzovaní vyživovacej povinnosti povinného na výživné súd aplikoval ust. § 72 ods. 1, 2 a § 75 prvá veta ZoR a skúmal, či navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť, teda či nemá žiadny príjem, prípadne jej príjem je nedostatočný a nestačí na úhradu jej osobných potrieb. Pri skúmaní existencie nároku na príspevok rozvedeného manžela neplatí zásada, ktorá sa uplatňuje pri posudzovaní nároku na výživné manžela, teda že hmotná a kultúrna úroveň oboch manželov má byť zásadne rovnaká. Rozsah príspevku rozvedeného manžela je určený predovšetkým tým, že musí ísť o primeranú výživu a výživné je určené na úhradu odôvodnených potrieb, ktorými nemožno rozumieť len náklady na stravovanie, ale i náklady na všetky odôvodnené životné potreby, dané vekom, zdravotným stavom, spôsobom života a podobne. Rozsah, v ktorom sa tieto potreby pokrývajú, má byť však primeraný, čo znamená, že pôjde o bežné a obvyklé potreby, zodpovedajúce životnej situácii oprávneného a že naopak nepôjde o potreby, ktoré prevyšujú obvyklý štandard, a to ani vtedy, ak by ich povinný manžel mal možnosť pokryť.

38. Pri posúdení požiadavky primeranej úhrady osobných potrieb je potrebné brať do úvahy aj to, či potreby oprávneného manžela nie sú čiastočne kryté iným spôsobom. Ďalším kritériom pre určenie rozsahu príspevku na rozvedeného manžela sú schopnosti a možnosti povinného, toto hľadisko však neovplyvňuje hornú hranicu príspevku, pretože podľa dikcie § 72 ods. 1 ZoR má povinný podľa svojich schopností a možností prispievať len na primeranú výživu oprávneného, a to aj vtedy, ak to jeho schopnosti a možnosti dovoľujú. Pokiaľ on sám nemá dostatočný príjem a ani ho nemôže získať, v tom prípade príspevok na výživu rozvedeného manžela priznať nemožno.

39. Vecnú legitimitáciu účastníkov mal súd preukázanú z rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 15P/96/2016-287 zo dňa 15.03.2018, ktorý nadobudol čo do rozvodu právoplatnosť dňa 08.06.2018, ktorým bolo manželstvo účastníkov uzatvorené dňa 8.3.2008 rozvedené.

40. Súd mal preukázané z pripojeného spisu sp. zn. 9P/214/2019, že aktuálny príjem navrhovateľky predstavuje 220,70 eur mesačne titulom rodičovského príspevku. Poberá prídavok na dieťa vo výške 24,34 eur mesačne a povinný na výživné si plní voči maloletej L. svoju vyživovaciu povinnosť sumou 300 €.

41. Výdavky navrhovateľky na zabezpečenie základných potrieb (t.j. strava, bývanie, ošatenie a iné - špecifikované v žalobe, uvedené v odseku 4. tohto rozsudku) predstavujú sumu 655 € mesačne, a to okrem výdavkov na prevádzku motorového vozidla vo výške 150 € mesačne. Navrhovateľke vznikajú zvýšené výdavky v súvislosti so zabezpečovaním starostlivosti o maloletú L. T., vynakladané na zabezpečenie hygieny navrhovateľky, ako i hygieny v domácnosti, tiež zvýšené výdavky na zakupovanie ošatenia, ktoré sa opotrebováva pri starostlivosti o maloletú vo zvýšenej miere. Súd mal preukázané, že navrhovateľka je navyše zaťažená aj starostlivosťou o vlastné zdravie, keďže zdravotný stav dieťaťa pôsobí aj na zdravotný stav navrhovateľky, ktoré tvrdenie navrhovateľky mal súd preukázané z lekárskej správy MUDr. V. C., v ktorej je konštatované, že navrhovateľka je pravidelne v liečbe ortopéda pre dlhodobé ťažkosti, pričom doma sa stará o choré dieťa.

42. Z porovnania príjmu a výdavkov navrhovateľky je zrejmé, že príjem navrhovateľky nepokrýva ani tie najnevyhnutnejšie výdavky navrhovateľky, z čoho vyplýva pravdivosť tvrdenia navrhovateľky, že jej s úhradou nevyhnutných výdavkov musia finančne vypomáhať rodičia a príbuzní, pričom zvýšené výdavky musí pokrývať aj cestou rôznych pôžičiek od príbuzných, ktoré tvrdenie navrhovateľky mal súd preukázané z navrhovateľkou predloženého listinného dôkazu - Potvrdenia o finančnej pomoci formou pôžičky zo dňa 15.01.2017 poskytnutej navrhovateľke ako svojej neteri C. C., v celkovej výške 15.000 € za účelom preklenutia zložitej a ťažkej životnej situácie v súvislosti so zabezpečovaním zdravotnej a rehabilitačnej starostlivosti pre dieťa.

43. Pokiaľ teda súd pri posúdení požiadavky primeranej úhrady osobných potrieb zároveň skúmal, či potreby oprávneného manžela (navrhovateľky) nie sú čiastočne kryté iným spôsobom, mal preukázané,

že navrhovateľka nemá iný príjem, ako je rodičovský príspevok vo výške 220,70 €, z ktorého dôvodu je odkázaná na pomoc svojej rodiny.

44. Súd na tomto mieste poukazuje, že vyživovacia povinnosť bývalého manžela predchádza vyživovaciu povinnosť ostatných príbuzných, a preto na zabezpečenie výživy navrhovateľke ako svojej bývalej manželke, ktorá zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva účastníkov konania, je povinný prioritne bývalý manžel navrhovateľky.

45. V rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 27.11.2018 je konštatovaný príjem otca 873,84 eur mesačne, teda z tohto príjmu otca vychádzal odvolací súd pri svojom konečnom rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca voči maloletej, ktorú stanovil vo výške 300 eur mesačne.

46. Aktuálny priemerný mesačný príjem otca, ako vyplýva zo správy jeho zamestnávateľa, je vo výške 1.479 eur, čo mal súd preukázané zo správy zamestnávateľa povinného - spoločnosti SEVAK, a.s. zo dňa 25.11.2019, a síce, že čistý príjem povinného predstavuje 1.479,09 eur mesačne za obdobie od 11/2018 do 10/2019, do ktorého obdobia spadá aj súdom posudzované obdobie, keďže konanie bolo začaté dňa 22.02.2019. Súd mal preukázané, že povinný na výživné má jednu vyživovaciu povinnosť voči mal. dcére pochádzajúcej z manželstva účastníkov, a to zatiaľ vo výške 300 € mesačne. Iná vyživovacia povinnosť povinného na výživné v konaní preukázaná nebola.

47. Súd nemohol pri rozhodovaní o uplatnenom nároku vychádzať z výšky aktuálnych výdavkov povinného, keďže povinný tieto súdu ani na výzvu súdu a ani na urgenciu tejto výzvy neoznámil. Súd preto pri rozhodovaní vzal do úvahy výsledok konania sp. zn. 15P/96/2018, v ktorom bolo rozhodované o vyživovacej povinnosti povinného na výživné voči maloletej L. T..

48. Súd mal preukázané, že navrhovateľka je z dôvodu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu maloletej, ktorá si vyžaduje 24-hodinovú opateru, na predĺženej materskej dovolenke a zabezpečuje kompletnú starostlivosť o maloletú. Súd mal nesporne preukázané, že maloletá L. T. je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím z komplexného posudku ÚPSVaR Žilina zo dňa 14.11.2018 na základe vyhodnotenia miery funkčnej poruchy maloletej v rozsahu 100 %.

49. Tvrdenia navrhovateľky o nepriaznivom z zdravotnom stave maloletej L. T., nar. XX.XX.XXXX mal súd preukázané aj z lekárskeho správ MUDr. L. P. (fyziatria, balneol. a lieč. reh.) zo dňa 06.09.2017, MUDr. C. J., všeobecnej lekárky pre deti a dorast zo dňa 13.08.2007 a Národného ústavu detských chorôb, neurologická ambulancia, Limbová 1, Bratislava.

50. Zároveň mal súd preukázané z vyjadrenia obchodnej spoločnosti Neurino, s.r.o., Šamorín, že samotnej navrhovateľke musia vznikáť zvýšené výdavky (napr. na stravu a pod.) z dôvodu, že maloletá L. T. navštevuje za účelom rehabilitačných pobytov spojených s fyzioterapiou Poradensko-rehabilitačné centrum v Šamoríne, od novembra roku 2015, s frekvenciou raz mesačne na týždeň alebo dva, na ktoré pobyty ju samozrejme navrhovateľka sprevádza. Tieto terapie sú podľa vyjadrenia obchodnej spoločnosti Neurino, s.r.o. nevyhnutné v uvedenej frekvencii v súvislosti s diagnózou maloletej.

51. Z uvedeného tiež teda vyplýva, že o maloletú je potrebné sa starať vo zvýšenom rozsahu, keďže jej zdravotný stav si vyžaduje jednak navštevovanie špeciálneho rehabilitačného zariadenia, s čím je spojené absolvovanie početných lekárskeho vyšetrení, liečebných pobytov, čo je náročné ako z hľadiska času, tak i z hľadiska vynakladania finančných prostriedkov. Vzhľadom na takúto nepretržitú starostlivosť o maloletú spojenú s častými lekárskeho vyšetreniami a terapiami je zrejmé, že za tým účelom je navrhovateľka nútená prevádzkovať aj motorové vozidlo, na prevádzku ktorého vynakladá mesačne sumu 150 €.

52. Z hore uvedených skutočností mal súd tiež preukázané, že maloletá si vyžaduje nepretržitú a intenzívnu starostlivosť navrhovateľky pre svoj dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, z ktorého dôvodu sa navrhovateľka nemôže zamestnať. Súd mal tak za dostatočne preukázané, že nie je v možnostiach navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť a tým sa samostatne živiť.

53. Porovnaním príjmov navrhovateľky a povinného na výživné,

- na jednej strane vzatými do úvahy pri stanovovaní vyživovacej povinnosti povinného (otca) voči maloletej L. rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 15P/96/2016-287 zo dňa 15.03.2018, v spojitosti s rozsudkom sp. zn. 5CoP/64/2018 - 347 zo dňa 27.11.2018 odvolacieho súdu, v rámci konania o rozvod manželstva účastníkov konania, v ktorom konaní bol otec zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu mal. L. sumou 300 eur mesačne,
- na strane druhej s aktuálnymi príjmami účastníkov, ktoré súd vzal do úvahy v tomto konaní o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky,

je možné konštatovať:

- že príjem navrhovateľky sa zvýšil zo sumy 236,88 € (rodičovský príspevok 213,20 € + prídavky na dieťa 23,68 €) na sumu 245,04 € (rodičovský príspevok 220,70 € + prídavky na dieťa 24,34 €), t.j. o sumu 8,16 €,
- pričom ale príjem povinného sa zvýšil zo sumy 873,84 € na sumu 1.479,09 €, t.j. o 605,25 €.

54. Pokiaľ bude v konaní sp. zn. 9P/214/2019 návrhu matky maloletej na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletej na sumu 500 € mesačne (t.j. o sumu 200 €) vyhovené, bude vyživovacia povinnosť povinného na výživné zvýšená celkom o sumu 500 € mesačne, zahrnúť do tejto sumy aj sumu 300 € priznanú navrhovateľke v tomto konaní titulom výživného rozvedeného manžela.

55. Z uvedeného vyplýva, že je v schopnostiach a možnostiach povinného na výživné zo svojho príjmu plniť si túto vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke ako svojej bývalej manželke v súdom určenej výške.

56. Navrhovateľka navrhla v návrhu na začatie konania vykonať dokazovanie aj výsluchom účastníkov konania, ktorý dôkaz vykonaný nebol, vzhľadom na neúčast' účastníkov na pojednávaní. Navrhovateľka sa následne pojednávania nezúčastnila, avšak bola riadne zastúpená svojím právnym zástupcom. Na preukázanie dôvodnosti uplatneného nároku produkovala prostredníctvom právneho zástupcu dostatok tvrdení v písomných podaniach a tiež na pojednávaní, v konaní predložila relevantné listinné dôkazy, pričom súd pri rozhodovaní o uplatnenom nároku vychádzal aj z navrhovateľkou navrhnutého dôkazu - pripojeného spisu sp. zn. 9P/214/2019.

57. Pre úplnosť súd uvádza, že povinný na výživné nereagoval ani na jednu z výziev na predloženie dokladov preukazujúcich jeho príjmy, výdavky a majetkové pomery, doručovaných povinnému, ne pojednávanie sa nedostavil, napriek tomu, že predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené do vlastných rúk. Povinný na výživné v konaní neprodukoval žiadne tvrdenia a nepredložil žiadne dôkazy, na základe ktorých by súd mohol zistiť jeho príjem a výdavky, a ani nenavrhol vykonanie takého dokazovania. Zároveň povinný uplatnený nárok navrhovateľky v tomto konaní žiadnym spôsobom nespochybnil. Súd preto vychádzal pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti povinného na výživné voči navrhovateľke z tvrdení navrhovateľky, ňou predložených dôkazov, ako i z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/214/2019.

58. Keďže sa povinný pojednávania bez ospravedlnenia nezúčastnil, nebola preto využitá z jeho strany možnosť uviesť tvrdenia, ktorými by spochybnil uplatnený nárok navrhovateľky. Z vykonaného dokazovania mal tak súd za preukázané, že navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť a že na jej strane existujú také odôvodnené potreby, ktoré nie je schopná sama pokryť. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd dospel k záveru, že nárok, ktorý si navrhovateľka v konaní uplatnila, je v celom rozsahu dôvodný, a to s poukazom na zistený príjem navrhovateľky, na jej starostlivosť o maloleté dieťa a na aktuálne zistený príjem povinného na výživné,

59. Zároveň súd rozhodol aj o povinnosti povinného na výživné uhradiť navrhovateľke zameškané výživné vo výške 3.075 eur za obdobie od 22.2.2019 do 31.12.2019, a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok, až do zaplatenia celého dlhu s tým, že omeškanie povinného na výživného s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

60. K vyčísleniu sumy 3.075 € dospel súd nasledovne: 75 € (= alikvótna časť výživného za mesiac február 2019, od 22.02.2019 do 28.02.2019) + 3.000 € (za obdobie od 03/2019 do 12/2019, t.j. 10 mesiacov krát 300 €) = 3.075 €.

61. Pri aplikácii zákonného ustanovenia § 72 ods. 2 druhej vety ZoR, podľa ktorého súd pri rozhodovaní o rozsahu príspevku na výživu rozvedeného manžela má prihliadnuť aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi, je možné konštatovať, že v konaní bolo preukázané, že k rozvratu manželstva došlo aj z dôvodu rozdielnych názorov manželov na situáciu spôsobenú zdravotným stavom dieťaťa pochádzajúceho z manželstva - maloletej L. T., čo spôsobilo následný odchod manžela zo spoločnej domácnosti s navrhovateľkou, následkom čoho však ostala celá ťarcha osobnej starostlivosti o maloletú na navrhovateľke, z ktorého dôvodu sa navrhovateľka v súčasnosti zamestnať nemôže. Aj z uvedeného dôvodu by bolo nespravodlivé, pokiaľ by bývalý manžel navrhovateľky nebol zaviazaný na platenie výživného bývalej manželke.

62. Podľa ust. § 72 ods. 3 ZoR príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu päť rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru.

63. Súd neobmedzil dobu platenia príspevku na výživu rozvedenej manželky v zmysle ust. § 72 ods. 3 ZoR na dobu piatich rokov, keďže už v čase rozhodovania súdu nebola navrhovateľka z objektívnych dôvodov schopná sama sa živiť, a to z dôvodu, že v prípade navrhovateľky ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom. Navrhovateľka už v čase rozhodovania súdu - dňa 13.12.2019 spĺňala podmienku pre predĺženie doby pre priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela, obmedzenej citovaným zákonným ustanovením na päť rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode.

64. Keďže dňa 13.12.2019 nebolo známe, či v čase po uplynutí piatich rokov od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva navrhovateľka stratí nárok pre priznanie tohto príspevku (ak nebudú splnené podmienky pre trvanie tohto nároku), súd rozhodol tak, že dobu trvania nároku na príspevok neobmedzil. Poukazuje však na ust. § 78 ods. 1 prvej vety ZoR, podľa ktorého: Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Teda pokiaľ podmienky pre priznanie príspevku na výživné rozvedeného manžela navrhovateľka v budúcnosti spĺňať nebude, prichádza do úvahy jednak zrušenie a jednak zmena výšky výživného.

65. Podľa druhej vety cit. zák. ustanovenia: Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Uvedené znamená, že pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletej osobe sa vyžaduje aktivita zo strany dotknutých osôb (ide o výlučne návrhové konanie).

66. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a súd tak nevyhovel návrhu právneho zástupcu navrhovateľky na priznanie náhrady trov konania navrhovateľke.

67. Náhrada trov konania je v konaniach podľa CMP ustanovením § 52 zásadne vylúčená. Ustanovenie § 55 CMP, podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, je možné aplikovať vtedy, ak súd dospel vyhodnotením okolností prípadu k záveru, že priznať náhradu trov konania jednému z účastníkov je spravodlivé. Súd konštatuje, že v prípade civilných konaní upravených v CMP sa jedná o konania, na ktorých výsledku je verejný záujem, medzi ktoré patrí i konanie vo veciach výživného plnoletých osôb, upravené v ust. § 154 - § 157 prvej hlavy, v druhej časti CMP. Verejný záujem na výsledku tohto konania spočíva v potrebe zabezpečenia výživného pre osoby, ktoré nie sú schopné sa sami postarať o financovanie svojich potrieb.

68. Súd dospel k záveru vzhľadom na postup povinného na výživné v konaní, keď povinný bol síce v konaní pasívny (k návrhu na začatie konania sa nevyjadril a ani sa nezúčastnil pojednávania), že pasivita povinného na výživné však nemala žiaden vplyv na spochybnenie nároku navrhovateľky v žiadnom smere, ani čo do dôvodu, ani čo do výšky, a preto vo veci mohlo byť rozhodnuté na prvom pojednávaní. Žiadne okolnosti pre aplikáciu § 55 CMP neboli zistené, neboli preto splnené podmienky pre priznanie trov konania navrhovateľke. Súd dospel k záveru, že by nebolo spravodlivé a v súlade s účelom tohto konania sa odkloniť od zásady stanovenej v § 52 CMP a priznať navrhovateľke náhradu trov konania a o náhrade trov konania rozhodol za aplikácie § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žilina.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.